

בית

מרן

בית מרן

לע"נ מרן רבינו עובדיה יוסף זיע"א

פרשת לך לך
יב חשוון תשפ"א
מפטירין: למה תאמר (ישעיה מ')

עלון מס' 271

העיר	כניסת השבת	צאת השבת	דבינו תם
ירושלים	16:36	17:26	18:03
תל אביב	16:33	17:23	17:59
חיפה	16:33	17:23	17:59
באר שבע	16:36	17:26	18:02

שיעורו השבועי
של מרן הראש"ל הרה"ר לישראל אב"ד בביה"ד העליון
הגאון הגדול רבי **יצחק יוסף שליט"א**
נשיא מועצת הרבנות הראשית לישראל

הרב המקדים: הרה"ג רבי דוד נקי שליט"א
רב קהילה בדימונה - ומחבר סדרת הספרים "בהלכה ובאגדה"

כותב השיעור: הרב **דביר פרץ שליט"א**
עורך השיעור: הגאון רבי **יצחק לוי שליט"א**
רב העיר נשר | וחבר מועצת הרבנות הראשית לישראל

השבוע
זכות עלון
"בית מרן" מוקדש ל:
ניסים בן עגימה
רפ"ש בריאות איתנה

לכל המטופלים שבות עלון "בית מרן" יוקדש עבורו להצלחה ולהטאה שליטה או להחביל לעילוי שבת
חייגו: *5290

קו הליכות 'בית מרן'

עם מיטב השלוחות
שאלות בהלכה, שיעורי תורה,
שלוחות מרתקות לנשים
ושלוחות מיוחדות לילדים

התקשרו: *5293

- תוכן העניינים:**
- עמ' 4-1 השיעור השבועי**
מורנו ורבינו רבי יצחק יוסף שליט"א
 - עמ' 5 פרשת לך לך**
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
 - עמ' 5 בעקבות רבותינו**
הגאון הגדול רבי שלמה קורח זצוק"ל.
 - עמ' 6 מאור ישראל**
הרה"ג רבי ישראל לורי שליט"א
 - עמ' 6 אקטואליה בהלכה**
הרב אברהם דניאל שליט"א
 - עמ' 7 לחיות עם האמונה**
הרה"ג רבי יעקב לוגאסי שליט"א
 - עמ' 7 חינוך ילדים**
הרה"ג הרב אבנר קוואס שליט"א
 - עמ' 8 בחסדך בטחתי**
הרה"ג רבי יגאל כהן שליט"א

הלכות אמירה לגוי בשבת

הטעמים לאיסור אמירה לגוי. אמירה לגוי דאורייתא או דרבנן. דיבור חול בשבת. הנאה ממעשה שבת. שבות דשבות בצורך גדול. שבות בבין השמשות. חדר יחוד. פאה נכרית. פתיחת קופסאות שימורים ופחיות בשבת. בישול אחר בישול בלח

אמירה לגוי בשבת

א. 'לפני החגים דיברנו בהלכות אמירה לגוי

1 חזק וברוך לרב הגדול, חרין ובקי, הגאון רבי דוד נקי ה' ישמרנו ויחיהו, מקים עולה של תורה, רב קהילה גדולה בדימונה, ועוד לפני כן היה רב בכמה קהילות, ובכל מקום שהולך הוא מרביץ תורה והולך בדרכו של מרן זצ"ל. יש לו זכויות גדולות, הלא ישיבת "חזון עובדיה" קמה בזכותו. למה אני מתכוון? בקיץ תשנ"ג ביום ששי אחד מרן התקשר אלי: תבוא אלי לשבת. אמרתי לו: עכשיו הרגע האחרון, כבר הכל מוכן... אמר: תקפיא הכל ותבוא! הבנתי שמרן צריך אותי ובאתי. בליל שבת אחרי הסעודה מרן אומר לי: בוא נעשה סיבוב, ירדנו למטה וטיילנו באזור של בית הנשיא. אמר לי מרן: תשמעי, יש היום בעולם הישיבות קצת בלבול, יש כמה ישיבות של 'מרבצים', שלא נותנים לבחורים ללמוד בתורה שלנו, לבוא לשיעורים שלנו, והבחורים סובלים. היום היו אצלי משלחת של בחורים מישיבות בבני ברק, ובניהם היה רבי דוד נקי שארגן את המשלחת, ואמרו: כבוד הרב, אנחנו מצטערים, בישיבות שלנו לא יודעים את הערך של יביע אומר, יחיה דעת, לויית חן, ולא מרשים לנו לעיין בהם, הרב יפתח לנו ישיבה שנוכל ללמוד בתורה שלנו! אמר לי מרן: שמעתי אותם, וחשבתי בדעתי שאתה המתאים ביותר לפתוח ישיבה. אמרתי לו: אני באמצע לכתוב את הספרים ילקוט יוסף - אז היינו באמצע כתיבת ילקוט יוסף שבת חלק ג'. אמר: לא, אתה צריך לפתוח ישיבה! וכך דיבר על לבי, ואני שתקתי, והרב הבין שאני לא מעוניין. כשנכנסנו לבית הרבנית ע"ה שאלה את מרן: נו, מה אמר לך? אמר: זה עיראקי עקשן, לא רוצה לשמוע לי... מרן נכנס ללמוד ואני ישיבתי בחדר השני. קראה לי הרבנית למטבח: אתה לא יודע כמה הדבר הזה חשוב לאבא, כואב לו מאוד כמה שעושים לו בישיבות הללו, שמדברים נגדו ולא מכניסים את ספריו. תשמעי, יש לי חיסכון שש מאות אלף שקל - בזמנו היה שווה יותר מהזים - את כל הכסף אני תורמת לישיבה! זה חיסכון שאבא חסר לי מאז שביחן כדיין ואני רוצה לתת הכל. ראיתי ככה, אמרתי: הכנינו אותי... ובי"ה פתחנו את הישיבה.

דיבור חול

ב. טעם שני, כתב רש"י במסכת עבודה זרה (טו. ד"ה כיון) שאיסור אמירה לגוי הוא משום "ודבר דבר" (ישעיה נח, יג), שלא יהיה דיבורך בשבת כדיבורך בחול. למשל, אדם רוצה לומר לאשתו בשבת שבמוצאי שבת נוסעים לתל

2 לגבי אמירה לגוי בשאר איסורים, זו גמרא במסכת בבא מציעא (צ.ג), והארכנו בזה בילקוט יוסף על מצוות התלויות בארץ (סימן רצו סעיף ד).

שם הזוכה בהגרלת הילדים על מרן זצוק"ל יתפרסם אי"ה בעלון הבא, פרשת וירא

אביב, לא יאמר: "נוסעים" אלא "הולכים", כי אפשר ללכת לשם בשבת בדרך היתר על ידי בורגנין. ואם כן, אם יאמר לגוי: תדליק חשמל, תדליק מזגן, תכבה גז, זה דיבור חול. לפי טעם זה, אמנם הפסוק "ודבר דבר" הוא בנביא ישעיה, ודברי קבלה כדברי תורה דמו, אבל אינם ממש כדברי תורה אלא דרבנן בדרגה יותר חשובה, ונמצא שאיסור אמירה לגוי הוא מדרבנן.

שליחות לחומרא

ג. טעם שלישי, כתב רש"י במקום אחר (שבת קנג. ד"ה מאי טעמא, וב"מ עא: ד"ה אדעתא) שאיסור אמירה לגוי הוא משום שליחות, ושלוחו של אדם כמותו. ואף שאין שליחות לגוי, כמו שדרשה הגמרא (קידושין מא:): על הפסוק "תרימו גם אתם", לרבות שלוחכם, מה אתם בני ברית אף שלוחכם בני ברית, ולכן אי אפשר לשלוח גוי לקדש אשה, או לתת גט לאשה, או להפריש תרומות ומעשרות וחלה, אבל לחומרא יש שליחות לגוי, כי עדיין הוא נראה שלוחו לחלל שבת.

שלא תהא שבת קלה

ד. טעם רביעי, כתב הרמב"ם (פ"ו מהלכות שבת ה"א): אסור לומר לגוי לעשות לנו מלאכה בשבת אף על פי שאינו מצווה על השבת, ואף על פי שאמר לו מקודם השבת, ואף על פי שאינו צריך לאותה מלאכה אלא לאחר השבת, ודבר זה אסור מדברי סופרים, כדי שלא תהיה שבת קלה בעיניהם ויבואו לעשות בעצמם. כלומר, אם כל דבר יאמר לגוי, "תדליק את הגז", "תבשל בשבילי", מחר או מחרתיים כשהגוי לא יגיע או ישן, היהודי ילך ויעשה בעצמו, כי השבת נהייתה קלה בעיניו.

שבות דשבות

ה. לפי ארבעת הטעמים - מלבד הטעם הראשון שיש בו מחלוקת - איסור אמירה לגוי הוא מדרבנן, וכך הסכמת רוב הראשונים, הרמב"ם (שם), הרמב"ן (על התורה שמות יב, טז), התוספות (בבא קמא פ: ד"ה אומר), המאירי (שבת קל), האור זרוע (סימן ל), וכך מבואר בכמה מקומות בשלחן ערוך. ראשית, סוגיא בדוכתה עדיפא, כתב מרן בשלחן ערוך בהלכות אמירה לגוי (סימן שז סעיף ה) שמותר לומר לגוי לעשות איסור דרבנן במקום מקצת חולי, או במקום צורך מרובה, או מפני מצוה, משום שהוא שבות דשבות. פעם הבאנו דוגמא, אדם עושה שיפוצים בביתו וקנה שק מלט³, והיה

3 מותר לקנות שק מלט מבית החרושת בבית שמש ועוד מקומות, למרות שלצערנו הרב בעונות הרבים הם עובדים גם בשבת, ורק ביום הכיפורים הם מכבים את המכונות. ולכאורה איך אפשר ליהנות משק המלט, אולי עשו אותו בשבת? ובגמרא גיטין (נג), שבת (לח), כתובות (לד), חולין (טו), הובאו דברי הברייתא שאסור ליהנות מבישול שבישול בשבת, וכתבו הראשונים שהוא הדין שאסור ליהנות משאר המלאכות שנעשו בשבת. וכאשר עשה המלאכה למכור לרבים, אסור גם לאחרים לעולם. אלא שכאן הולכים אחר הרוב, שהרי רוב השקים לא נעשו בשבת אלא באחד מימות השבוע, ולכן אמרם "כל דפריש מרובה פריש".

גם לגבי הסוכה, צריך לבדוק את המצב כיום, אבל בזמנו היה רעש גדול על מפעל סוגת בקרית גת, שלצערנו הרב היו מייצרים סוכר גם בשבת, אבל כאמור מהדין מותר ליהנות מהסוכר שלהם, כי כל דפריש מרובה פריש.

תראה בספרי החזון איש והסתייפולר והרב שך ועוד, כתבו בעמוד השני ליד כל הוזכיות שמורות "נדפס על נייר שאין בו חשש חילול שבת", אבל ביביע אומר, חזון עובדיה, ילקוט יוסף, לא כתוב. במה נחלק? גם ממה שלא כתוב צריך ללמוד הלכה... כי מרן זצ"ל סבר שמהדין הנייר מותר, כי המפעל נייר חדרה וכדומה עובדים בכל השבוע וגם בשבת, וכל דפריש מרובה פריש. ואמנם לדעת החזון איש (יו"ד סימן לו אות ג' ד"ה היה) זה בגדר "כל קבוע כמחצה על מחצה", אך לדעת הדברי חיים מצאנז (ח"ב חיו"ד סימן נג) זה בגדר "כל דפריש מרובה פריש", ויש לכך ראיה מהרשב"א בתורת הבית (דף קה ע"א). ואפילו תאמר שהוא בגדר כל קבוע כמחצה על מחצה, אבל הנאה ממעשה שבת אסורה מדרבנן, כי היא קודש ואין מעשה קודש (כתובות לד), וספק דרבנן לקולא. לכן כיון שהניירות מהמפעלים שומרי

יום חם והניחו בחצר, והנה לפתע בעיצומה של השבת התקדרו שמים בעבים והחל לרדת גשם, אם הוא אברך שבשבילו זה הפסד מרובה, יכול לקרוא לגוי ולומר לו: תשמע, אני חושש ששק המלט יהפך לבטון, תכניס לי אותו לבית. והנה הגוי כנראה חי עם יהודים ואומר לו: אבל כבוד הרב, זה מוקצה... יענה לו: טלטול מוקצה וכן הוצאה מכרמלית או מרשות הרבים של זמננו הוא שבות, ואמירה לגוי שבות, ושבות דשבות במקום הפסד מרובה מותר.

שבות בבין השמשות

ו. עוד ראיה, ממה שכתב מרן השלחן ערוך (סימן רסא סעיף א, וסימן שז סעיף כב, וסימן שמב סעיף א): כל שבות דרבנן מותר בין השמשות לצורך מצוה, כגון לומר לאינו יהודי להדליק לו נר בין השמשות. למשל, אם החליפו לשעון חורף ועדיין לא התרגלו לזמנים, לפתע מגיע זמן בין השמשות - שלוש עשרה וחצי דקות אחר השקיעה - והאשה אומרת: אוי, לא הדלקתי נרות... אולי זה לילה וכבר נכנסה שבת, ואולי זה יום, ובפרט לשיטת רבינו תם. להלכה אינה יכולה להדליק, כי ספק דאורייתא לחומרא, ובפרט שהלכה כשיטת הגאונים. אבל אם יש חושך, יכולה לומר לגוי: כבר הכנתי את הפמוטים, אבל לא הספקתי להדליק - תדליק אתה, והוא ידליק.

אם האשה תברך על הדלקת הגוי

ז. המגן אברהם (סימן רסג ס"ק יא) הביא בשם מהר"ם, שאם עשו חופה בערב שבת⁵, והכלה לא הספיקה להדליק נרות והגיע זמן

השבת יותר יקרים, מי שיש לו תורם שעוזר לו בהדפסת הספר הוציא לקנות משם בתור חסידות, או על מנת לחזק את אותם המפעלים, אדרבה, אבל מהדין כל נייר מותר.

4 בזמננו מי ששכחה להדליק נרות שבת היו קונסים אותה להוסיף להדליק עוד נר בכל ערב שבת כל ימי חייה. בזמננו לא קונסים, מספיק הצער שיש לה, כי כל החשש היה שלא ישוב בחושך, והרי נאמר (שמואל א' ב, ט) "ורשעים בחושך ידמו"... אבל היום יש את תאורת החשמל.

אשה צריכה לשים לב ללמוד היטב את הלכות הדלקת נרות. אם הולכים לבית מלון, אם תדליק בחדר יש שם מלצרים גויים שיכבו אחרי שהיא תדליק, ומה הרווחנו, אלא אם כן מאפשרים לה לשמור עליהם עד שבעלה יחזור מבית הכנסת ויהנו כמה דקות לאור הנרות. מה תאמר, שתדליק עם כולם למטה בלובי, לנו הספרדים זו ברכה לבטלה, כי לא מברכים על תוספת אורה. אמנם מנהג האשכנזים לברך על תוספת אורה, אבל האמת שגם לפי האשכנזים יותר טוב שלא ידליקו בלובי, כי הם מברכים על תוספת אורה כשמדליקים בזויות שונות של הבית במקום אכילה ובמקום שניה ונהנים מתוספת אורה זו, אבל הלובי אינו מקום אכילה ולא מקום שניה. ובפרט כשכולם מדליקים במגש אחד ואין כאן הנאה מתוספת אורה, יש להסתפק אם לא יודו שנחשב ברכה לבטלה. ולכן אם אין לה ברירה אלא להדליק בלובי, תדליק בלי ברכה.

אם הולכים להתארח אצל ההורים שלה או חמיה וחמותה, ומייחדים להם חדר, כתב הרב חיד"א (בשירי ברכה סימן רסג סק"ג) שצריכה להדליק שם נרות שבת. וכך מרן זצ"ל היה מורה לנו הבנים והחתנים, כשהיינו מתארחים אצלו בשבת, האשה היתה מדליקה בחדר. ואם אין מקום בחדר ומפחדים שהנרות יפלו על השמיכה, הרבנית היתה מדליקה בפנינת האוכל בסלון, והאשה מדליקה במטבח. וכל זה כשמיידים לזוג חדר, ולא כשהוא ישן עם הבנים והיא ישנה עם הבנות.

5 לא עושים חופה בליל שבת כי זה נראה כקונה קנין בשבת. מרן החב"ב בספרו כנסת הגדולה (בשירי או"ח סי' שלט הגב"ב סק"י) ובשער המלך (בפ"י מה' אישות, קונט' חופת חתנים סוף סעיף ט) הזהירו שהעושה חופה בערב שבת, יעשה גם את היחוד מבעוד יום, שאם יעשו בלילה יראה כקנין בשבת. משמע מדבריהם שרק במקרה כזה עושים יחוד מיד אחר החופה, הא לאו הכי עושים את היחוד אפילו בשעה אחת בלילה. מה תגידו, הלא בירכו את ברכות הנישואין וצריך "עובר לעשייתן". אבל אם נכון

הדבר מדוע בחופת נדה מברכים את הברכות, על כרחך שלא צריך חדר יחוד סמוך לחופה. וכך הנהיגו כל חכמי הספרדים, וכך כתב רבי אהרן בן שמשון (בנהר פקוד אה"ע דט"ז ע"ב). מי לנו גדול מרבי עזרא עטיה שהיה ענק בתורה, וגם החזון איש אחר שנפגש אתו כחצי שעה אמר עליו שסברותיו כסברות הרשב"א, והוא הנהיג בישיבת פורת יוסף שרק מי שלא עושה חדר יחוד אחר החופה רשאי לערוך את החתונה באולם הישיבה, אם רוצה חדר יחוד שילך להיכל דוד... בשו"ת הראשון לציון (ח"ב תאה"ע סימן ט) הבאנו להקט את אחרונים פוסקים גדולי עולם ספרדים שכולם מעידים שכן מנהגו.

לצערנו הרב היום רוצים להשתכח, או שזה אחד מהשיגעונות של הכלה, ולכן עושים חדר יחוד. חוץ מהשיגעון של הפאה נכרית, ה' ירחם, וכי פעם היה דבר כזה אצל הספרדים! ובפרט שהם נכשלים בעוד איסור חמור, הרי אני ביררתי, השערות של הפאה רובם ככולם מגוונות מעבודה זרה! בזמנו שעוררו על כך שיש בזה משום תקרובת לעבודה זרה, הרבה אשכנזים ליטאים וחסידים הפסיקו לחבוש פאה נכרית והחלו ללכת עם מטפחת, אשריהם ישראל, איהו יופי! ואז הגיע הרב גרוס והתיר את הפאה, ולכן חזרו בחזרה לחבוש את הפאה, והוא גרם קלקול. אני ביררתי את הנושא מכל הצדדים,

העלון להצלתם של: אברהם יהודה בן כרמלה - רפואה שלמה, אולגה חידה בת שרה - ברכה והצלחה, אורטל עינבר בת ברכה - בשורות טובות, אורי בן רבקה סגלית - חזרה בתשובה, אורלי חנה בת מיכל - נחת מחילדים, אורנה רחל בת אלקה - בשורות טובות, נתנאל בן גואלה - זיווג הנון, אהרן בן טורן - בריאות איתנה, ארון בן שושנה יצחק - פרי בטן.

בין השמשות, תאמר לגוי להדליק והיא תברך. בא המגן אברהם ותמה עד מאוד, הכיצד תברך על ההדלקה של הגוי, מה זה קשור?! 'טוביה חטא וזיגוד מנגיד'?! (לשון מושאל מפסחים ק"ג). אולי יש לומר, מכיון שכל מטרת הדלקת הנרות משום שלום בית, כי אם יהיה חושך הבעל לא ילך לעשות קידוש ויתקע בכסא או בחפץ אחר ויצעק על אשתו - היום כל דבר צועקים על האשה, כל דבר היא אשמה... - לכן אמרו 'וידעת כי שלום אהלך' זה נר שבת, ולכן גם כשהגוי מדליק הושגה המטרה והיא יכולה לברך. אבל זה תירוץ לא נכון, שהרי בגמרא שבת (כ"ג:) אמר ההוא סבא, ובלבד שלא יקדים ולא יאחר, כי הדלקה עושה מצוה. וכן יש להוכיח מלשון הברכה "להדליק נר של שבת", כמו שהוכיחו בגמרא (שבת כ"ג.) מלשון ברכת נר חנוכה "להדליק" נר חנוכה, שהדלקה עושה מצוה. וכן כתב הרמ"א (סימן רס"ג סעיף י'): וצריך להניח הנרות במקום שמדליקים, לא להדליק במקום זה ולהניח במקום אחר. וכתב המשנה ברורה (ס"ק מח) משום דקיימא לן הדלקה עושה מצוה, וכיון שהדליק במקום שאין משתמשים בו לא מועילה הדלקתו כלום, אף שמניח אחר כך במקום חיוב, וצריך לכבות ולחזור ולהדליק. ומאחר שהדלקה עושה מצוה, קושיית המגן אברהם על מהר"ם במקומה עומדת, איך תברך על הדלקת הגוי. לכן להלכה אם לא הדליקה נרות עד בין השמשות תאמר לגוי שידליק, אבל היא לא תברך, אם הגוי רוצה שהוא יברך, אין לו ברכה לבטלה... וגם מכאן משמע שלדעת מרן אמירה לגוי דרבנן.

שמחת חתן וכלה

ח. עוד ראינו, ממה שכתב מרן (סימן שלח סעי' ב) שמותר לומר לגוי שיבוא בליל שבת לנגן בכלי שיר לצורך שמחת חתן וכלה, כי ניגון בכלי שיר הוא גזירה מדרבנן, ואמירה לגוי שבות, ושבות דשבות במקום שמחת חתן וכלה מותר. למעשה היום לא נוהגים בזה, מה יחשבו השכנים החילוניים? ישמעו תופים ומחולות... שומעים גיטרה, עוד, יגידו: ככה הדתיים האלה עושים?!... מספיק יש הסתה על הדתיים...

לא להקל ראש

ט. בבית יוסף (סימן רמד) הביא את דברי הסמ"ג בשתיקה, שיש מקור בתורה לאיסור אמירה לגוי, והיה מי שחשב שהבית יוסף מסכים להלכה שאמירה לגוי אסורה מהתורה. אבל זה לא נכון, הבאנו כעת שלושה מקומות בשלחן ערוך שאמירה לגוי מדרבנן, רק שבבית יוסף בא לומר שלא להקל ראש לומר לגוי כל דבר, שלא תאמר: בלאו הכי הוא גוי, מי צווה את המוחמד הזה?!... תדע

והתברר במאה אחוז שהשער מגיע מעבודה זרה! אדם שמכניס פאה נכרית לבית לא יתלונן אחר כך: למה יש לי צרות... יש לך עבודה זרה בתוך הבית! הם הפכו את הויכוח לענין השקפת, שכביכול אשה שהולכת עם מטפחת היא מזרחנית. אלו שטויות! בנות ישראל הצנועות הולכות עם כיסוי ראש, כשהתורה אמרה "ופרע את ראש האשה" לאיזה כיסוי ראש התורה התכוונה, וכי לפאה נכרית?! וזה רק על פי השכל וההגיון, מלבד כל דברי הפוסקים שהבאנו בילקוט יוסף (סימן רע"א ע"ב). הרבה טעו לחשוב שהשלטי גיבורים (שבת כ"ד:) התיר לצאת עם פאה נכרית לרשות הרבים, וזו טעות, הוא התיר רק לצאת לחצר, לא לרשות הרבים. אדם צריך להשתדל לשכנע את האשה, יש לפניהם חיים ארוכים, בשביל מה השיגעונות הללו? אדם צריך לקיים "ויגבה ליבו בדרכי ה'". וכי פעם ראינו אשכנזים שמחזקים את המנהגים שלנו? לא. למה אנחנו נחקה את המנהגים שלהם? הרי המנהגים שלנו מאבותינו ואבות אבותינו, מגדולי עולם גאוני קדם. לכן לא לעשות חדר יחוד אחרי החופה, וכל מי שלא יעשה חדר יחוד יבורך מפי עליון, ובזכות זה יהיה לו בית באמן בישראל, בנין עדי עד, ויזכה לבנים ובנות ויעלה מעלה מעלה.

6 מנהגנו על פי הקבלה לומר להדליק נר חנוכה, בלי תיבת "של".

שיש סמ"ג ויראים הסוברים שאמירה לגוי אסורה מהתורה, אבל באמת להלכה הוא איסור שבות. וכך פסקו הגאון מוילנא (בהגהותיו על המכילתא הנ"ל), האליה רבה (סימן רמ"ג ס"א), רבי יוסף אירגאס (הובא בשו"ת מים רבים ח"א סימן טז), מרן החיד"א (בברכי יוסף סימן רמ"ג ס"א, ובמחזיק ברכה סימן רמד ס"ד), שואל ומשיב (ח"ב סימן טז), רבי יצחק טייב בערך השלחן (סימן רמד), שדי חמד (ח"א דכ"ה ע"ב), רבי ישמעאל הכהן בשו"ת זרע אמת (האו"ח סימן לב), שער הציון (סימן רמ"ג ס"ז). שלא כדעת היעב"ץ במור וקציעה (סימן רמ"ג) שאמירה לגוי מהתורה, אלא להלכה אמירה לגוי דרבנן.

ספק דרבנן לקולא

י. הנפקא מינה שאמירה לגוי דרבנן, שבספקות הולכים להקל, ולא רק כשיש ספק במציאות, אלא גם בספיקא דדינא. כלומר כשיש מחלוקת הפוסקים ולהלכה אנחנו פוסקים להחמיר, על ידי גוי יש להקל. וכך כתב הרב חיד"א (שיו"ר ברכה ס' שיח ס"א) בשם מהר"י ואל"י והרב שער אריה. וכן כתב בפירוש תפארת ישראל על המשניות (בכלכלת שבת בסוף דיני אמירה לעכו"ם אות ה), וכן כתב הזרע אמת (ר"ס מ). והבאנו ראינו ברורה לזה מתוס' ביצה (כ"ט:) שעשו פשרה בין דבריהם שאסרו לעשות תחילת הרקדה ביום טוב, לבין פירוש הרשב"ם שהתיר, וכתבו שיש לסמוך על הרשב"ם לומר לשפחה נכרית לעשות הרקדה ביום טוב. ועוד ראינו, שכך מפורש בבית יוסף (סימן שיד) בדין שבירת פותחת החבית, הדין הוא שאסור, מאחר ומשתמשים בה שימוש חוזר⁷, נחשב שעושה כלי בשבת⁸. ואמנם העיטור מתייר, וסיים מרן: וכתב האגור (סי' תסג) שמיימו לא ראה מי שהורה לשבר הפותחת לצורך השבת. ומשמע שעל ידי ישראל אמר, שאילו על ידי גוי אין להחמיר כל כך כיון שיש מי שמתיר אפילו על ידי ישראל. וכן פסק בשלחן ערוך (סעיף ז). וכן כתב המשנה ברורה (סימן שב ס"ז) לגבי אדם שנפל על העפר וכל הכובע והחליפה שלו התלכלכו, שלדעת מרן השלחן ערוך לא מנקים את הבגד מטל, אבל מעפר מותר לנקות, ואפילו במברשת בגדים, אך לרמ"א אסור לנקות גם מעפר. בא המשנה ברורה וכתב: ומכל מקום נראה שיש לסמוך על דעה ראשונה להקל על ידי גוי, ובפרט שיש לפעמים משום כבוד הבריות בזה. אמנם המשנה ברורה (סימן שיד ס"ק לז) הביא ממהרש"ל שמתירים על ידי גוי רק דבר שיש בו הפסד מרובה, אך לא מתירים בכל מחלוקת הפוסקים. והרב משה פיינשטיין (או"ח ח"ב סימן עט) לא ראה את הפוסקים שהזכרתי, ופסק כדברי המשנה ברורה בשם מהרש"ל. אולם הלכה כדברי החיד"א ודעימיה שכל שבכל מחלוקת הפוסקים מותר לומר לגוי.

7 לפתוח כלים שאין בהם שימוש חוזר, כגון קופסאות שימורים, או לפתוח פחית קולה או סודה מהלשונית, הדין הוא שמותר. כי כל האיסור הוא שפוחת על מנת להשתמש בכלי שימוש חוזר. אמנם החזון איש (או"ח סימן נ"א אות י"א) לא חילק, אבל הגאון רבי חיים פלאגי (ברוח חיים סימן שיד ס"ב) - לפני למעלה ממאה וחמשים שנה - צידד להתיר. חכם שלום כהן הקב"ה יאריך ימים טוב ושנותיו בנעמים, כתב תשובה בקובץ בית הלל, והביא את דברי החזון איש, והביא לו איזה סייעתא, וכך מסקנתו. אבל אחר אלף המחילות מכבוד תורתו, וכי נעלם ממנו דברי האחרונים שהתירו לפתוח קופסא שלא משתמשים בה שימוש חוזר. בזמן החזון איש היו לוקחים קופסאות שימורים ושומרים בהם ברגים, מסמרים, נעצים, לכן אסר, אבל בימינו מי משתמש בהם שוב? לכן זה מותר. ומרן זצ"ל (בהליכות עולם ח"ד פרשת ויקהל אות ו) הביא עוד כמה טעמים להתיר.

מטעם זה מותר לפתוח בקבוק של מיץ ענבים שיש בו פקק שמעולם לא היה כלי, במפעל הוא היה סס שהמכונה הלבישה על הבקבוק, ובפעם הראשונה שפותח את הבקבוק הפקק נעשה כלי, אפילו הכי מותר, כי אחר כך זורקים את הפקק ולא משתמשים בו שוב, וכמבואר בשו"ת יחוד דעת ח"ב (סימן מב).

8 וגם שהשימוש החוזר מועיל לין, שמקבל טעם טוב מהיין הישן הבלוע בדפנות החבית. לפני כמה שנים היה נידון לגבי חביות שהיה בהם יין נסך, ושמו בהם ויסקי, האם נחשב שקיבלו טעם אסור או לא.

ה"ח) הרמב"ם שונה הלכה זו בלשון "מותר". דייק מרן הבית יוסף (סימן שיח) מכך שהרמב"ם לא חילק בין יבש ללח, משמע שהתיר בישול אחר בישול אפילו בלח. וכן כתבו הרשב"א והר"ן והריטב"א (שבת מ:): ועוד ראשונים.

כיצד פסק מרן?

יג. אילו היינו במקום מרן הבית יוסף, כיצד היינו מכריעים את ההלכה? מצד אחד יש לנו את רש"י, וכתב המאירי (בהקדמתו לבית הבחירה על מסכת אבות עמ' נד) שרש"י היה מפרש ולא פוסק, ועמו הרא"ש ורבינו יונה, וכנגדם הרמב"ם שהיה מרא דאתרא בארץ ישראל כמו שכתב מרן באבב"ק ר"ק (סימן י, לב, ועוד), ועמו הרשב"א - רבי שלמה בן אדרת שכתב עליו בבית יוסף (ז"ד סימן קה) שהוא אור העולם - והר"ן והריטב"א שהיו חכמי ספרד. הר"ן לא גילה דעתו, כך שאי אפשר לפסוק על פי שנים מתוך שלושת עמודי ההוראה. ובכל זאת מרן השלחן ערוך פסק בכמה מקומות (סימן שיח סעיפים ד, ז טו) כדעת הרא"ש ורבינו אשכנזי, לחלק בין תבשיל יבש ללח. למה עשה כך? אני לא שואל שמרן היה צריך לפסוק כרבינו הספרדים סתם, כי אנחנו ספרדים... אלא שכל אחד הולך אחרי רבותיו שבמקומו, ולכאורה מרן היה צריך ללכת אחר הרמב"ם ושאר הראשונים חכמי ספרד. צריך לומר שמרן הכריע כן מכח ספק, כי ספק דאורייתא לחומרא, שהרי כתב המגן אברהם (ס"ס רנו) שלפי דעת האוסרים בישול אחר בישול בלח, הוא איסור דאורייתא. נבין מכאן שאם האיסור יורד דרגה לדרבנן, כגון על ידי גוי, נאמר ספק דרבנן לקולא, ולכן מותר לומר לגוי לחמם את המרק על הפלאטה בשבת. וכך כתב הרב חיד"א (שירי ברכה סי' שיח סק"א) בשם מהר"י ואל"י והרב שער אריה. ולמרות שכתב מרן (סימן שז סעיף ב) שכל שאסור לישראל לעשות אסור לו לומר לגוי לעשותו, זה דוקא בדבר שאסור מתורת ודאי, אבל כאן שלישראל אסור מחמת שהוא ספק דאורייתא, יש להקל על ידי גוי, כי זה יורד להיות ספק דרבנן.

יא. אחת הדוגמאות היא בענין בישול אחר בישול בלח. אנחנו הספרדים לא רגילים לשתות מרק בליל שבת, אשכנזים רגילים בזה. אדם שנמצא במלון בשבת והביאו לו מרק עם מעט שקדי מרק או קניידלך, והרעיון מצא חן בעיניו, בפרט ביום קר שהמרק מחמם, ורוצה בבוקר לחמם שוב את המרק על הפלטה, להלכה אסור, כי יש בישול אחר בישול בלח, אבל רוצה לומר לגוי מהמטבח שיניח על הפלטה, הדין הוא שמוותר לומר לגוי, כי מצד בישולי גויים אין חשש, שהרי המרק מבושל כבר מבעוד יום, ומצד אמירה לגוי בשבת, מותר לומר לגוי במקום שהפוסקים חולקים ביניהם, וארחיב יותר.

בישול אחר בישול בלח

יב. במשנה שבת (קמה): כל שבא בחמין מערב שבת שורים אותן בחמין בשבת. ובגמרא אמר רב חסדא, כגון תרנגולתא דרבי אבא. רבי אבא היה לוקח תרנגולת מבושלת מבעוד יום, ובשבת היה לוקח קערה עם מים רותחים ומכניס את העוף שיתחמם, "שיקע צרינו בתוכו"... והיה אוכל, כי אין בישול אחר בישול. נחלקו הראשונים אם הדוגמא שהביאה הגמרא היא בדוקא, ואם כן כל ההיתר הוא דוקא בדבר יבש כתרנגולת, אבל בדבר לח כגון מרק יש בישול אחר בישול, כי על ידי שמתקרר אין בו טעם כלל וחימומו הוא בישולו, או נאמר שאין חילוק, ואין בישול אחר בישול בין ביבש ובין בלח, והדוגמא שהובאה בגמרא לאו דוקא, כי סוף סוף גם הלח כבר התבשל והיה ראוי לאכילה מבעוד יום. רש"י (שבת לד:), הרא"ש (פ"ג דשבת סימן י), רבינו יונה (הובא בנימוקי יוסף ב"ב י), חילקו בין יבש ללח, ולעומתם הרמב"ם לא חילק, וכתב (פ"ט מהלכות שבת ה"ג): המבשל על האור דבר שהיה מבושל כל צרכו - מאה אחוז, כי אם מבושל אפילו תשעים אחוז וגומר בישולו בשבת להרמב"ם חייב חטאת - או דבר שאינו צריך בישול כלל פטור. ובפרק כב

שיעור זה יופיע בשלימותו, יחד עם כל שיעורי מרן הראשון לציון שליט"א בסדרת הספרים "השיעור השבועי" לפרטים: 077-2009-778

ניתן לשמוע בשידור חי ושיעורים קודמים בקו הליכות בית מרן 5293* שלוחה 2

באפשרותך להאזין בשידור חי לשיעורו השבועי של מרן הרשל"צ שליט"א מביהכ"ס היזדים כל מוצש"ק. הרב המקדים בשעה 20:30, שיעורו של הרשל"צ בשעה 21:00 וכן ניתן לשמוע גם שיעורים קודמים בקו הליכות "בית מרן" 5293* שלוחה 2

השבוע זכות השיעור "בית מרן" מוקדש:

יצחק בן מרים
לרפואה שלימה במהרה!

לכל המעוניין להתברך מפי קודשו של מורינו ורבינו הראש"ל שליט"א בשיעורו השבועי להצלחה לרפואה או לעילוי נשמות יקירכם חייגו: 5290*

ניתן לשמוע את השיעור של הראש"ל שליט"א גם בתדרים החדשים של "כאן מורשת" 90.8fm, 92.5 fm, 100.7 fm ובקול חי 93.00fm, 92.8fm

העלון להצלחתם של: אידו בן סיגלית- כל הישועות, דניאל בן אורלי אסתר- זיווג הגוף, דניאל בת שושנה ויצחק- בריאות הגוף, טל בת סיגלית- כל הישועות, יוסף יהונתן בן מוריס ודליה- פרנסה בשפע, יוסף שלום בן לאה- כל הישועות, יצחק בן עזיה ואהרון- זיווג הגון, נועם בן אורלי אסתר- הצלחה בלימודים, שלמה בן לאה- רפואה שלמה, אליעזר בן אוטל אסתר- זיווג הגון.

הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
ראב"ד ירושלים וראש בד"ץ "אור שרגא"

פרשת לך לך

הקרובים אליו ביותר. הקושי השני הוא לעזוב את עירו, את ידידי ורעיו, ולאבד את השם והמעמד שקנה לעצמו בעירו. והחלק הקל יותר הוא לעזוב את בני ארצו הרחוקים יותר, אלו שאין לו איתם קשר גדול. לפיכך אמר לו הקב"ה "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך" - מן הקל אל הכבד, בתחילה אמר לו "לך לך מארצך" - תתרחק מבני ארצך הרחוקים ממך. אחר כך אמר "וממולדתך" - מבני עירך, מהידידים והחברים שלך. ורק בסוף אמר לו את הדבר הקשה ביותר - "ומבית אביך". ואומרים המפרשים: אדם שנמצא בסביבה רעה הוא מושפע מהם לרעה, וצריך להתרחק ולהתנתק מהם כדי שלא ישפיע מהם. אבל דבר זה צריך לעשותו בהדרגה, מן הקל אל הכבד, בתחילה "לך לך מארצך" - מבני ארצך הרחוקים יותר, שבתחילה יתרחק מאלו שיותר קל לו להפרד מהם, ואחר כך "וממולדתך" - מבני עירו וחביריו, ובסוף יתרחק במדת האפשר גם "מבית אביך" - מבני משפחה המשפיעים עליו לרעה. וכאשר יעשה כן יזכה להגיע אל ארץ החיים - "אל הארץ אשר אראך".

ניתן להשיג את ספרי הרב שליט"א בטל' 052-7626077

"ויאמר ה' אל אברם לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך" (יב א).

במדרש (פרקי דר"א פכ"ו) מבואר שזה אחד מעשרה נסיונות שהתנסה אברהם אבינו - "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך", שציוה עליו הקב"ה לעזוב את ארץ מולדתו ולהטלטל בדרכים.

ולכאורה קשה, מה הנסיון הגדול בזה, הרי הקב"ה הבטיח לו הבטחות רבות כשילך לארץ אחרת, "ואעשך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה", ולכן אמר לו בלשון "לך לך" - להנאתך ולטובתך, שכאן אין אתה זוכה לבנים, ושם "אעשך לגוי גדול", ועוד שאודיע טבעך בעולם (רש"י). וא"כ מה היה הנסיון, הרי כל אחד היה מוכן ללכת בשביל הבטחות כאלו.

ופירש המגיד מדובנא: הנסיון לא היה האם ישמע בקול ה' ויצא לדרך, אלא מדוע ילך. האם ילך בשביל לעשות רצון ה', או להנאתו ולטובתו - לזכות לבנים ולכל הברכות וההבטחות שהבטיחו הקב"ה. ולכן הודיעו הקב"ה שיזכה לבנים ולברכות רבות, להגדיל את הנסיון, לראות אם ילך לעשות רצון ה' בלבד, או שיחשוב גם להנאת עצמו.

ואברהם אבינו ע"ה עמד בנסיון בשלימות והלך לעשות רצון ה' בלבד, בלי שום פניות, וכמו שהעידה עליו התורה "וילך אברם כאשר דבר אליו ה'", לעשות את מצות ה' בלבד, ולא עלתה על דעתו שום מחשבה לעשות כן כדי לזכות לבנים או לשאר הברכות שבידו הקב"ה, אלא לשם שמים בלבד. וזהו באמת דבר גדול ביותר.

"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך" (יב א).

לכאורה קשה, הלא אדם שיוצא לארץ אחרת, בתחילה הוא יוצא מבית אביו, אחר כך מעירו מולדתו, ואחר כך מארצו, ומדוע אמר לו הקב"ה בסדר הפוך - "לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך"?

עוד הקשה האור החיים הקדוש: לאחר שכבר אמר לו "לך לך מארצך" מדוע הוצרך לומר "וממולדתך ומבית אביך", הלא בצאתו מארצו כבר יצא גם ממולדתו ומבית אביו?

ופירשו האור החיים והכלי יקר: אדם שעוזב את ביתו ועובר לגור בארץ אחרת יש לו כמה קשיים, הקושי הגדול הוא לעזוב את בית אביו, את בני משפחתו

המקובל האלקי
רבי יהודה פתיה זיע"א
 אלפים נושעו!! ידוע מעלת פדיון הנפש
 שבטוחה להסיר מבני אדם חולי, צרה ויגון. טוב וראוי לעשות פדיון נפש

מתוך דברי קודשו של
הגאון הגדול רבי ברוך שרגא שליט"א
 בעניין חשיבות פדיון נפש

"והיא סגולה בדוקה ומנוסה
לרפואת החולים"

רבי אגודת "בית מרח" עורכים פדיון נפש לכל שם ושם.
להעברת שמות שלכם ובני משפחתכם חייגו *5290

נכתב ע"י הרה"ג רבי משה והב שליט"א
 רב מחלבות שטראוס- ישראל ומנהל מחלקת הכשרות והמזון בהריה

בעקבות רבותינו הדליקו נר

מרת הגאון הגדול רבי שלמה קורח זצוק"ל.

מרת הגאון הגדול רבי שלמה קורח זצוק"ל נולד בשנת תרצ"ו לאביו רבי יחיא קורח זצ"ל.

סבו הלא הוא הגאון רבינו עמרם קורח זצוק"ל רבה הראשי האחרון של גולת תימן מחבר הספר "סערת תימן" נוה שלום ו'עלמות שיר'.

סבא רבא שלו הוא מוה"ר ר' יחיא קורח זצוק"ל בעל "משכיל דורש" "מרפא לשון" ו'משכיל שיר ידידות'.

גדל על ברכי סביו נתחנך וספג יראת שמים חכמת חיים היה שוהה בחדרו וסופג ושומע את תשובותיו פסקיו והנהגותיו. לימים אמר שאת כח התמדתו בתורה למד מסבו. כמו כן בספריו הובא ג"כ פסקים והנהגות מסבו הרע"מ זצ"ל.

בשנת תש"י כשהוא בן שש עשרה עלה עם אביו וסבו וכל משפחתם לארץ ישראל וקבעו את מקום מושבם בירושלים עיר הקודש בהגיעו ארצה נכנס ללמוד בישיבת 'מקור חיים בראשות הגאון רבי ברוך יצחק לזין זצוק"ל, לאחר מכן למד בישיבת 'אור ישראל' בפתח תקוה ושם קנה תורה מראש הישיבה הגאון רבי יעקב נימן זצוק"ל ומהגאון רבי יוסף רוזובסקי זצוק"ל למד תקופה קצרה אצל הגאון רבי אהרון כהן זצוק"ל וכן תקופה קצרה למד אצל הגאון רבי אברהם שפירא זצוק"ל

משם המשיך לישיבת פונבז' בא למד שנים רבות ויצק מים על ידי הרב מפונבז'

הגר"ש כהנמן זצוק"ל ואף לאחר נישואיו המשיך ללמוד בכלל פונבז' בשנת תש"כ נסע לליקווד להסתופף ולשמש את גדול הדור מרת הגאון הגדול רבי אהרון קוטלר זצוק"ל והיה מספר בערגה על תקופה זו שליוותה אותו כל חייו. בתקופת העלייה לא"י לפני כשבעים שנה כשראה את המפולת הרוחנית, יסד יחד עם קבוצת בחורים בני עליה את ארגון בני הישיבות שעמד בראשו. ובבין הזמנים היו עוברים מבית לבית להכניס בחורים לישיבות.

הוציאו לאור בטאון המסילה אשר היו מובאים בו דברי גדולי ורבני תימן ומאמרי הגות והשקפה להרמת קרן התורה. שימש למעלה מארבעים שנה כרב העיר ואב"ד עיר התורה בני ברק. שקידתו ועמלו בתורה יומם ולילה היו לשם דבר, מימי צעירותו ועד לפטירתו. יעידו על כך חיבוריו הרבים בכל חלקי התורה, כארבעים במספר. בהלכה - "עריכת שולחן ילקוט חיים" י"ג כרכים. "שפת מלך" על הרמב"ם ו' חלקים. על התורה - "חכמה קדומה" ג' חלקים ועוד, באמונה, בהשקפה, ופירושו בקבלה - על הספרים חכמת הנפש, ספר הגלגולים, רזיאל המלאך וסודי רזיא. כמו כן כתב פירוש גלגולת את הנסתרות בספר מסילת ישרים להרמח"ל, ובקרוב ייצא לאור חיבורו "חיי שלמה" על הש"ס.

נלב"ע ב"גמרחשוון התשע"ט, ומנוחתו בבית החיים סנהדריה ירושלים בסמיכות לציונו של מרת פאר הדור הגר"ע יוסף זצוק"ל. ת.נ.צ.ב.ה.

העלון להצלתם של: רונית בת ברכה ביליא- זיווג הגון, שרון בת אוהד ורותי- זרע קודש בר קיימא, דפנה בת בתיה- רפואה שלמה, יריב בן יהודית- כל הישועות, רונית בת צביה- בריאות איתנה, שגב יהודה בן מלך- הצלחה בכל, שגב יהודה בן מלך- פרנסה טובה, יוסף חיים בן ענת- חזרה בתשובה, יעקב בן אדיסה- רפואה שלמה, ראובן ישראל מאיר בן חנה- בריאות איתנה.

נהרס, פשיטא שיהיו חייבים לשלם עליו שהרי הם פשעו ובפשעיהם חייבים בכל מה שהזיק.
אבל בנידון דידן מדובר שהשתמשו בו כדרך ולא עשו איזה דבר שאמור להרוס את המזגן.
ולכאורה נראה לומר שיהיו חייבים שהרי טענתו של בעל הבית טענת אמת שהוא הביא להם מזגן טוב במאה אחוז ולכן הם חייבים להחזיר את המזגן כמו שהיה עובד. אבל להלכה נראה לומר אחרת דאיתא במשנה בב"מ צג. ארבעת השומרים הם שומר חנים השואל נושא שכר והשוכר שומר חנים נשבע על הכל שואל משלם את הכל ונושא שכר {והשוכר} חייבים בגנבה ואבדה.
מדברי המשנה הללו למדים שכל מה שחייב שוכר זה דווקא בגנבה או באבדה אבל אם מתה מחמת מלאכה פטור, וכך פסק הרמב"ם פרק א מהלכות שכירות הל' ב' וכן הר"ף שם ושאר הראשונים וכן הטור ומרן השו"ע בחוש"מ סימן ש"ג סעי' ג' יע"ש.
ולפ"ז השוכרים יהיו פטורים על המזגן שהרי המזגן התקלקל מחמת מלאכה שהשתמשו בו, וממילא לא יכול המשכיר לתבוע מהם תשלום על כך שהרי שוכר פטור במתה מחמת מלאכה.

ולהלכה: אם לא פשעו השוכרים בשימוש המזגן וכל מה שיתקלקל זה מחמת שהשתמשו בו, יהיו פטורים השוכרים מלשלם לבעל הבית.

ניתן לשמוע כל יום 3 דקות של הצלחה יומית 5293* שלוחה 5

שאלה: אדם שלקח מספר לתור בבנק ובאמצע התור שלו הוא התיימש מלחכות ובא ללכת ובדיקו בא חברו לבנק, האם יהיה מותר לתת את תורו לחברו ואפי' שע"י זה הוא גורם שהוא יכנס מלפני אלו שמחכים קודם?

תשובה: איתא בגיטין בדף י"א מי שליטק את הפאה ואמר הרי זו לפלוני עני ר' אליעזר אומר זכה לו וחכמים אומרים יתנונו לעני הנמצא ראשון והלכה כחכמים וכמו שאמר רבי יוחנן התופס לבעל חוב במקום שחייב לאחרים לא קנה.

ולפי ברייתא זו היה נראה לומר שיהיה אסור לאותו אדם לתת את התור שלו לחברו ברגע שזה בא על חשבון אחרים.

אבל יש לחלק שמה שהגמרא אמרה זה כשהוא זוכה לחברו על חשבון אחרים אבל אצלנו מדובר שאת התור שלו הוא מזכה לחברו ואין פה את הכלל של חב לאחרים.

ועיין לעיל שכתבנו שמותר אפי' לאדם לקחת שתי מספרים בתור בשביל שיהיה מוכן לחברו שעתידי להגיע וכ"ש שבנדוד"ד יהיה מותר.

להלכה: יהיה מותר לאותו אדם ליתן את התור שלו לחברו ואפי' שע"י כך חברו עוקף את האנשים שקדמו לו.

שאלה: משפחה ששוכרים דירה ובזמן שנכנסו לדירה המזגן היה עובד כמו שצריך, ובהמשך הזמן שגרו שם נהרס המזגן, ובעל הדירה רוצה לחייב את אותם שוכרים על המזגן האם נכון הדבר?

תשובה: באופן שהשוכרים השתמשו במזגן לא כדרך שמשמשים בו ולכן הוא

אקטואליה בהלכה

הרב אברהם דניאל שליט"א רב במוקד הליכות "בית מרן"

בארוחה חלבית.
אך מי שאוכל מהם אינו צריך להמתין 6 שעות אלא יכול מיד אח"כ לאכול חלב.
דוגמא ב': אפו חלה או עוגה בתנור יחד עם תבשיל בשרי אין לאכול את החלה או העוגה עם חלב אך אין צריך להמתין 6 שעות מאכילת החלה או העוגה בשביל אכילת חלב.
דוגמא ג': מאכל פרווה חריף כגון: בצל שנחתך בסכין בשרית בן יומו (שחתכו בו בשר רותח תוך 24 שעות אחרונות) אף שבלוע בו טעם בשר אין דינו כבשר ממש ומותר לאכול אחריו מאכלי חלב ללא המתנה כלל.
וכן להיפך עם חתכו מאכל פרווה חריף בסכין חלבי בן יומו מותר לאכול בתוך שש שעות לאכילת בשר.

שאלה: הייתי במסעדה בשרית ובעל הבית אמר לי שהלחם והסלטים הינם בחזקת בשרי והשאלה היא כיצד עלי לנהוג במצב כזה?

תשובה: נפוץ הדבר ומפורסם שיש מאכל בשרי חלבי או פרווה נביא כמה דוגמאות שנחשב בחזקת בשרי או חלבי ואיננו פרווה גמור. כלומר שמאכל פרווה ניתן לאוכלו עם חלב או עם בשר ביחד ומה שאין כן מאכל שהוא בחזקת בשרי או חלבי אסור לאוכלו ביחד עם הסוג השני ואין צריך להמתין 6 שעות.

דוגמא א': סלטים וממרחים פרווה שעלו על השולחן בארוחה בשרית ומטבלים בהם את הלחם או את האוכל או שלוקחים מסכו"ם לא נקי ומיוחד לסלטים יש לחוש שמא נכנס מעט משירי הבשר בסלטים והם בחזקת בשרי ואין לאוכלם

לפני החורף

פינת בריאות אתם שואלים והמומחים עונים במייל: betmaran1234@gmail.com

כמה דברים חשובים לפני החורף

משהו חשוב שאנחנו צריכים לדעת לפני שמדליקים מזגן בחורף.

בזמן שימוש במזגן - מזגן גורם לאוויר להתייבש. לכן, חשוב לשמור על הלחות על ידי פריסה של מגבת רטובה בחדר או בעזרת קערת מים המוצבת בסמוך למקור החום.

בנוסף, ושוב - בגלל שמזגן מייבש - חשוב לשתות מים (8-10 כוסות ביום) כדי להחזיר לגוף את הנוזלים שאבדו לו. ואל תחממו את הבית בצורה מוגזמת, 24-20 מעלות מספיקות. חימום יתר לא בריא - במיוחד בחדרים של תינוקות - וגם מבזבז לא מעט אנרגיה.

מנומס לשים יד על הפה כאשר עושים אפצי. זה גם בריא? הדבר המנומס לעשות, אם אכפת לכם מהזולת - הוא לא לכסות את הפה והאף עם כף היד בזמן אפצי! הסיבה: אם משתמשים בכף היד כמחסום, החיידקים הנמצאים בטיפות הרוק הניתזות עוברים לכף היד וממנה לחפצים משותפים שאנחנו נוגעים בהם. כך גדל הסיכוי שאחרים יידבקו.

מה הכי כדאי לי לשתות ולאכול בקור הזה?
הכי טוב לאכול אוכל מחמם, שעונה על שני צרכים בארוחה אחת: שובע וחימום.
ארוחה חמה היא תבשיל. מרקים הם ארוחה לכל דבר - בתנאי שהם מכילים גם ירקות, גם דגן מלא וקטנייה או פשוט עוף עם ירקות ואטריות. אפשר להכין תבשיל קדרה של קטניות או עוף עם ירקות שורש.
יש הרבה תבלינים מחממים - כורכום, כמון, פפריקה, צ'ילי, פלפל שחור, ג'ינג'ר, שום, בצל - והם יתרמו לאפקט המחמם.
גדולה נוספת של תבשילים היא שאפשר להכין אותם בכמות גדולה ולשמור במקרר ליום-יומיים ואז יש לנו ארוחה מחממת למספר ימים. אגב, הרבה אנשים לא יכולים לאכול מאכלים קרים במזג אוויר חורפי.
הגוף שלהם כמו דוחה מראש את ההתקררות שמערכת העיכול תחווה אם תכיל משהו קר, במיוחד בשעות הקרות ביותר - מוקדם בבוקר או בחשכה.

חורף בריא!

לחיות עם האמונה

הרב הגאון רבי יעקב לוגאסי שליט"א
רב מדרשויות "בית מרן" ומחבר סדרת הספרים "נר לרגל" ועוד...

איך ליצור אמונה אלא לגלותה?

שאל אותי אדם: כיצד מייצרים אמונה שתהיה יסוד חזק לחיים?.

אמרת לי: "אסור יהודי לשאול כיצד מייצרים אמונה, אלא איך מכירים באמונה? יהודי לא צריך לייצר אמונה, כי היא תקועה בשורשים עמוקים מאוד בלבנו. עליו רק לחזק את ההכרה באמונה שכבר נמצאת בו, לסלק את האבק מעליה ולגלותה". מדוע הגויים צריכים לייצר אמונה ואנחנו לא? מסביר רבי חיים מוולוז'ין בספרו 'רוח חיים' כי האבות הקדושים כבר יצרו את האמונה עבור הדורות הבאים. ה'מכתב מאלהו' מבאר שהאבות הקדושים עבדו קשה מכיוון שעבודת האמונה שלהם לא הייתה רק עבור עצמם, אלא גם כדי לחרוש את הקרקע לדורות הבאים. הם חפרו בעומק לבות כל בני ישראל הבאים אחריהם, להשריש בלבם את האמונה, ולכן האמונה כבר מושרשת בנו.

מוסיף בעל ה'רוח חיים' כי היו יהודים שנסרפו על קידוש ה', כמו שמעיד הגאון יעב"ץ, כמגורשי ספרד: "ראיתי אנשים ונשים ועמי הארץ, שמסרו נפשם על קדושת ה', בלי אומר ודברים". ואומר רבי חיים מוולוז'ין: "אתה רואה עד היום יהודים שמוכנים למות על קידוש ה', וכל זה מפני שאברהם אבינו נכנס לכבשן האש, והשריש את מסירות הנפש עבור כלל ישראל. עד היום אתה רואה מסירות נפש כזאת, כמו שהיה ברוסיה הקומוניסטית, כאשר אנשים התחבאו כדי ללמוד תורה, סיכנו את עצמם ואת ילדיהם, וכל זה מתוך ניסיון העקידה, שאברהם אבינו עקד את בנו היקר על גבי המזבח, ויצחק הסכים לכך בחפץ לב.

מובא שם, שכאשר אתה רואה היום אנשים, שיש להם אהבה לארץ ישראל, זה מפני שאברהם אבינו שמע במסירות נפש לקולו של הקב"ה שאמר לו: "לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך", ומאז נקשרה בלבנו אהבת ארץ ישראל. עד היום עם ישראל מלומד לשתוק במצבי טרגדיות, חלילה, ומקבל בדומיה את הנהגתו, למרות שאינה מובנת וסותרת לכאורה את יסודות האמונה והתורה. אנו רואים יהודים שעוברים אסון, לא עלינו, מברכים "דין האמת", יושבים שבעה, ומקבלים בתמימות את הנהגת ה', רק מפני שאבותינו הקדושים עברו ניסיונות קשים, ולא הרהרו אחרי הקב"ה.

אם אנחנו רואים כיום אנשים שמוסרים נפש לקרב את בניהם לתורה, למרות שיצאו לתרבות רעה, זה מתוך שיצחק אבינו סבל עשרות שנים 'תרבות רעה בתוך ביתו' מעשיו הרשע. עשיו הביא לביתו הקדוש של יצחק נשים המקטרות לעבודה זרה, ובכל זאת הוא מקרבנו: "ויאהב יצחק את עשיו...". זו בעצם מסירות הנפש של עם ישראל לרדוף אחרי בניהם לתורה ולמצוות, וגם אם ירדו חס ושלום למקומות הכי ירודים, אין מתיאשים מהם ורודפים לקרבם ביתר שאת כדי להחזירם תחת כנפי השכינה. ומעשה אבות סימן לבנים. לפיכך לא נכון שיהודי ישאל איך מייצרים אמונה, כי האבות הקדושים כבר השרישו עמוק בקרבנו.

לרכישת דיסקים 5 דקות חי באמונה של כבוד הרב לוגאסי שליט"א
(כ 100 שיעורים בדיסק) חייג 5290*

חינוך הילדים

הרה"ג רבי אבנר קוואס שליט"א
מרצה בשלום בית וחינוך ילדים

התמודדות עם חוצפה

כדי לקבל כלים להתמודדות עם חוצפה נעניין בפרשת קרח שבספר במדבר. קרח היה בעל יחוס, ממון רב ומעמד בכיר, והוא גם היה מנושאי ארון הברית. קרח ראה שמשה רבינו קיבל מלוכה, מינה את אחיו אהרן לכהן גדול, ואת אליצפן בן עוזיאל לנשיא.

אמר קרח, אני בעל יחוס וקודם לאהרון, ואני ראוי להיות הכהן הגדול במקומו. פנה קרח אל משה ואמר: "כָּל הַעֲדָה כָּלְם קְדָשִׁים וּבְתוֹכָם ה', וּמִדּוּעַ תִּתְנַשְּׂאוּ עַל קַחַל ה'". קרח, אחרי שעמד במעמד הר סיני והיה עד לנסי יציאת מצרים, בא בטענה למשה שהוא מתנשא למלך, ובודה מינויים מלבו. עוד טען קרח שלא רק את המינויים משה בדה, אלא גם את כל התורה והמצוות.

אין לך חוצפה גדולה מזו, לומר למשה שהוא מתנשא, אחרי שהקב"ה העיד עליך בתורה: "וַיִּקְרָא מֹשֶׁה עֲנִי מֵאֵד מִכָּל הָאֲדָמָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה". ועוד לומר שכל התורה היא פרי המצאתו, בזמן שמשה קיבל את הכל בנבואה מהקב"ה. קוראים יקרים, כיצד משה רבינו צריך להגיב לחוצפה כזאת? וכיצד נכון להתנהג במקרה כזה? משה רבינו הגיב באופן לא צפוי שנאמר: "וַיִּשְׁמַע מֹשֶׁה וַיִּפֹּל עַל פְּנָיו". מדוע משה רבינו לא ענה לו בצורה ברורה ולא העמידו על מקומו? מדוע משה רבינו לא אמר לו שהוא חצוף, ושהוא צריך להתבייש, ועוד כמה מילות גנאי? אם משה רבינו היה מגיב באופן הזה, קרח היה מנצח. כי הוא ירד לרמת הויכוח

של המתחצף. לכן, משה בחר לא לענות לו כמאמר הכתוב: "אַל תַּעַן פְּסִיל פְּאֻנְתּוֹ" זאת אומרת, לא לענות לאוויל כטיפשותו.

מסוגיה זו למדנו מספר כללים חשובים: כלל ראשון: למשוך לזירה שלי - כשהמתחצף מחזיק בחוצפתו נוצרת 'מלחמה' בינו לבין העומד מולו, מי ימשוך את מי לזירה שלו. המתחצף רוצה למשוך לזירה שלו ושם לנצח כי שם הוא חזק. אבל העומד מולו צריך לדעת שהוא זה שצריך למשוך את המתחצף לזירתו ושם להכריעו ולנצחו.

כלל שני: לשמור על כבוד הדדי - האדם שהתחצפו אליו צריך לשמור על כבודו העצמי, וגם, תתפלאו לשמוע, על כבוד המתחצף. בפעולה זו הוא יוצא מכל הסיפור כאדם גדול ומנצח.

כלל שלישי: להגיב - למרות שאסור לענות לכסיל כאיוולתו, עדיין הוא צריך לקבל תגובה.

כדי לבלום חוצפה חייבים להגיב. משה רבינו מגיב על ידי מבחן שיערך למחרת, כאשר קרח וכל עדתו ואהרן הכהן יעמדו עם מחתות ובהן גחלים לוחשות וישומו עליהן קטורת, ומי שיחיה, בו בחר ה'.

קוראים יקרים, אחרי שלמדנו את שלושת הכללים בהתמודדות עם החוצפה, ניגש כעת לטפל בילד שאמר לאמו 'טיפשה'.

(ילדינו, הרב אבנר קוואס)

הג'רפה

נפלאות הבריאה

הוא רוצה להרוות את צמאונו. עובדה זו יוצרת בעיה כפולה: כאשר הוא רוכן קדימה לשתות, מוח הג'רף עלול לקבל זרם גדול מדי של דם; כאשר הוא מתרומם חזרה, זרם הדם קטן באופן משמעותי. בשני המקרים עלול הג'רף לאבד את הכרתו. לכן, בחסדי הבורא מפותחות בג'רף שתי מערכות לוויסות הדם: כאשר הוא מתכופף, זרם הדם ממותן על ידי מערכת מורכבת של ססתומים המווסתים את כמות הדם המגיעה למוח; כאשר הוא מתרומם, פועלת כמעין בולם ועוזעים, ומונעת גם כן אובדן הכרה.

הצוואר: צוואר הג'רף ארוך למדי, והוא משמש לניווט בין עלי וענפי העצים. בדומה למרבית היונקים, לג'רף יש שבע חוליות בצוואר. רגליהם הקדמיות ארוכות כבעשרה אחוזים מרגליהם האחוריות. הג'רפות לפעמים משפשפות צווארם יחד. זה יכול להיות מחוזה ידידותי אך יכולה להיות גם תנועת מלחמה.

הלשון: לשונם מחוספסת וארוכה, והיא מגיעה עד לאורך של 40 סנטימטרים. המבנה המחוספס של לשונם מסייע בליקוט עלים.

ג'רפה - חיה הגבוה ביותר בעולם!

ג'רפה, הינה החיה הגבוהה בעולם - גובהם של זכרי הג'רף נע בין ארבעה לשישה מטרים (מקצות הרגליים עד לקצות הקרניים), ומשקלם נע בין 700 ל-1,500 קילוגרמים. הנקבות נמוכות מהזכרים בכששים ס"מ, וגם משקלן נמוך מזה של הזכרים. הם בעלי קרניים עשויות סחוס קשה, אך הקרניים של הנקבות קטנות יותר מאלו של הזכרים.

המילה 'ג'רף' מגיע מהמילה הערבית "גבוה". בתקופות העתיקות הג'רף כונה "גמל-נמר", שכן היו לו כתמים המזכירים את הנמר, אבל הלכו בצורה שהזכירה את הגמל.

לג'רפה כמה תכונות מיוחדות נוספות:

לבם של הג'רפים: מגיע למשקל של עשרה קילוגרמים ולאורך של שישים סנטימטרים, ועליו לספק לחץ דם הגדול פי שניים מלחץ הדם של יונק גדול ממוצע, וזאת על מנת לשמור על זרימת דם תקינה למוח. מכיוון שהרגליים של הג'רף ארוכות מצווארו, הוא נאלץ לפשק את רגליו בפישוק רחב כאשר

העלון להצלחתם של: אלכסנר בן אנה- ברכה והצלחה, הדר בת אהובה- זיווג הגון, פנחס יהושע בן שרה אדל- עבודה טובה, שלמה בן נעמי- חזרה בתשובה, לירן בן אורנה- הצלחה בעבודה, אביתר בן הנחיה- שמחה ונחת, יעל בת מרדכי - בריאות איתנה, שמואל בן יפה- כל הישועות, אלמוג בת רודי- לידה קלה, בתיה יעל בת רחל נעמי- כל הישועות, דיקלה בת רות- זיווג הגון.

מזכה הרבים הרב הגאון רבי יגאל כהן שליט"א
וגם בשלוחה מיוחדת *5293 שלוחה 8<13 בחיזוק יומי ושעורים מלאים

בחסדך בטחתי

אהבה, רחמים וחמלה:

"כשהילד הקטן יבוא אליך ויבקש ממך: אבא, תן לי סוכריה! הוא יודע שהוא יקבל מאבא סוכריה."

כשאתה עכשיו מבקש מהקב"ה, סומך על הקב"ה שיפתור לך בעיה, אתה סומך עליו לא בגלל שמגיע לך, כי לא מגיע לך.

מי יכול להגיד שמגיע לו? מישהו יכול להגיד מגיע לו חמצן? הקב"ה נותן את זה מתנת חנים, ישתבח שמו לעד, נותן את זה לכולם.

כל אחד ואחד מקבל חמצן, מקבל את כל מה שהוא מקבל, במתנת חנים מידו המלאה, הרחבה, העשירה והפתוחה.

מתנת חנים שהקב"ה נותן לכול אחד ואחד מאיתנו. הקב"ה, ישתבח שמו לעד, כשהוא בא אליך ואומר לך: תסמוך עליי!

למה אתה תסמוך עליי? אני אתן לך, לא בגלל שמגיע לך, אני אתן לך בגלל שאני אוהב אותך. אני אתן לך בגלל שאני יודע שאתה בן שלי, בגלל שאתה חלק ממני ואני אבא שלך, אוהב אותך אהבת אמת ואני אתן לך את מה שמגיע לך. כלומר, אני סומך על בורא עולם שייתן לי את מה שמגיע לי, לא בגלל שמגיע לי, אלא בגלל שאני יודע שאבא אוהב אותי.

כשהילד הקטן יבוא אליך ויבקש ממך: אבא, תן לי סוכריה! הוא יודע שהוא יקבל מאבא סוכריה.

כשהבן שלך יבוא ויבקש ממך ממתק - הוא יודע שהוא יקבל את הממתק.

על סמך מה? על מה אתה יודע שהקב"ה ייתן לך את הממתק? מי אמר לך שבורא עולם ייתן לך את מה שאתה רוצה לבקש?

אומר לך "חובות הלבבות": בגלל שאני יודע שאבא אוהב אותי. כשאני יודע

שהקב"ה, יש בו גם רחמים, גם אהבה וגם חמלה, שזה פחות או יותר כמו רחמים ואומר בורא עולם: אתה יודע שאני אוהב אותך? - תסמוך עליי!

כשאתה זורק עליי את החבילות שלך, כשאתה נשען עליי, כשיש לך קושי ואתה רוצה לזרוק אותו על הקב"ה, ישתבח שמו לעד.

זרוק את זה על בורא עולם, כשאתה זורק את זה על בורא עולם, תשאל את עצמך: למה הקב"ה יעזור לי? למה שהקב"ה יפתור לי את הבעיה?

למה שהוא ימצא לי אישה טובה כמו שאני רוצה? למה שהוא ייתן לי את מה שאני מבקש? אומר "חובות הלבבות": כי הוא אוהב אותי!

זהו, נקודה פשוטה. ואם תגיד לי: לא אהבה, אומר "חובות הלבבות": יש בו רחמים.

כשבא עני ופושט יד, מבקש ממך צדקה, אתה לא אוהב אותו, כי אתה לא מכיר אותו, אבל אתה נותן לו כי אתה מרחם עליו.

כלומר הקב"ה, חוץ מהאהבה שיש בו אלינו, יש בו עוד נקודה מאוד חשובה - הוא רחמן.

הקב"ה רחמן, ישתבח שמו לעד.

וגם אם עשית חטאים - תבקש ממנו סליחה. אני תמיד אומר, אל תיתן לעבירה שעשית להפריד בינך לבין בורא עולם, תבקש ממנו סליחה במקום!

תבקש סליחה במקום, תחזור בתשובה מיד, מיד כשקרתה התקלה, מיד כשקרתה הבעיה, תבקש סליחה מבורא עולם, והקב"ה, ישתבח שמו לעד, יסלח לך מיד ותתקרב אליו בחזרה.

(מתוך הספר יגל ליבי - הרב יגאל כהן שליט"א)

בשורה משמחת!

עלון 'בית מר' פותח בעז"ה מדור חדש

בנושא "כשרות המזון"

ע"י הרב אברהם דניאל שליט"א

ניתן להשאיר שאלות במוקד

והתשובות ינתנו במדור החדש על גבי העלון

להשאר שאלות חייגו:

5293 שלוחה 25

בשורה משמחת

שמחים אנו לבשר לציבור הרחב
שניתן להתייעץ בפגישה

עם הרה"ג רבי בנימין חוטה שליט"א

בכל יום רביעי בעיר בת - ים

במגוון נושאי החיים: שלום בית,

חינוך ילדים, השקפה, הנהגה נכונה ועוד.

לתאום פגישה

בפל' 058-3242162

העלון להצלחתם של: אוהב בת מזל - כל הישועות, יש שלום בן טלי - רפואה שלמה, לירון יעל בת רחל - זרע בר קיימא, ציון בן שרה - רפואה שלמה, רפאל בן אסתר - פרנסה טובה, שילת מרים בת אסתר - יראת שמים, אפרים משה בן פרומה - בריאות איתנה, יהודית חנה בת מזל - רפואה שלמה, יפה בת חביבה - בריאות איתנה, ישראל יעקב בן לאה - שיגדל לתורה.